

Для розвитку критичного мислення використовуються на уроках іноземної мови такі методи: парна та групова робота; мозковий штурм; використання ключових слів; синквейн; поділ матеріалу на кластери (сміслові блоки), вправа «шість капелюхів» тощо.

Технологія розвитку критичного мислення розвиває в учнів вміння критично мислити, вміння відповідально ставитись до власної освіти, вміння працювати у співробітництві з іншими учнями, бажання і вміння стати сучасною ерудованою людиною, яка вчиться протягом всього свого життя.

Таким чином, знання іноземної мови допоможе майбутнім лідерам розвивати навички комунікації, формувати критичне мислення, що у майбутньому допоможе ним стати лідерами та бути компетентними фахівцями.

Список використаної літератури

1. Пометун О.І. Нова українська школа: розвиток критичного мислення учнів початкової школи: навч.-мет. пос. К.: Видавничий дім «Освіта». 2020. 192 с.

2. Рейчел Паркер, Бо Ст'єрне Томсен . Діяльнісний підхід у школі. LEGO Group, 2019. 75с.

3. Концепція нової української школи. URL: <https://ru.osvita.ua/school> (дата звернення: 06.09.2021).

РЕЗНІК Світлана Миколаївна

доцент кафедри ППУСС ім. акад. І.А. Зязюна, НТУ «ХП», к.пед.н., доц. (Україна, м. Харків);

КУЗНЕЦОВА Ганна Анатоліївна

здобувач третього рівня вищої освіти, НТУ «ХП» (Україна, м. Харків)

Формування базової професійної компетентності майбутніх інженерів у процесі математичної підготовки як педагогічна проблема

Інформатизація і модернізація сучасного життя ставить перед вищою школою таке першочергове завдання, як удосконалення професійної підготовки майбутніх спеціалістів. Але цього неможливо досягти без забезпечення формування базової професійної компетентності студентів на високому рівні. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», у статті 3 сказано, що «формування і реалізація державної політики у сфері вищої освіти забезпечуються шляхом: гармонійної взаємодії національних систем освіти, науки, бізнесу та держави з метою забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку держави» [4]. У контексті проблеми формування базової професійної компетентності майбутніх інженерів у процесі математичної підготовки ця гармонійна взаємодія є досяжною за таких умов: з однієї сторони, відповідність між рівнем математичної підготовки здобувачів середньої освіти і спроможністю студентів засвоювати математичний навчальний матеріал у ЗВО; з іншої – відповідність кваліфікаційних вимог до математичної підготовки майбутніх інженерів і потреб українського ринку праці.

При розгляді останніх досліджень з означеної проблеми, нами зроблено висновок про певну її розробленість. Так, в роботах Д. Д. Гельфанової [1], В.П. Мурашківської, С. П. Казнадій [3] розглянуто особливості формування професійно-математичної компетентності майбутніх інженерів-педагогів та інженерів-механіків. Дослідження проблеми математичної підготовки

інженерів у професійній підготовці ІТ-фахівців проведено у статті О.Я. Кучерука [2]. Однак розкриттю специфіки формування базової професійної компетентності майбутніх інженерів у процесі математичної підготовки приділено недостатньо уваги.

Метою роботи є аналіз формування базової професійної компетентності майбутніх інженерів у процесі математичної підготовки як педагогічної проблеми.

У процесі навчання студенти повинні набувати глибоких теоретичних знань, вміти їх самостійно застосовувати у професійних і життєвих ситуаціях. Як зазначено у роботі С. М. Резнік «однією з важливих проблем сьогодення, яку потрібно вирішити у системі освіти, є спрямованість молоді на інтелектуальну працю, на розвиток розумових здібностей, на бажання працювати із складними завданнями» [5, с. 52]. Основу будь-якої інженерної освіти складають математичні знання. Інженер застосовує математичний апарат під час виконання своєї професійної діяльності, розробляє нові та оптимізує рішення, які вже існують. Як зазначає Г. Г. Дельфанова, важливою є «підготовка майбутніх інженерів, які досконало володіють математичними знаннями, вміють використовувати їх на практиці та виявляють професійно-математичну компетентність під час вирішення педагогічних й інженерних завдань» [1, с.3].

Формувати базову професійну компетентності майбутніх інженерів необхідно починати ще на першому курсі й розвивати її під час навчання у ЗВО, і далі продовжувати вдосконалювати протягом всієї трудової діяльності. Саме на першому та другому курсах студенти інженерних спеціальностей вивчають основні розділи дисципліни «Вища математика», а саме: «Аналітична геометрія», «Лінійна алгебра», «Векторна алгебра», «Математичний аналіз», «Теорія ймовірностей» та «Математична статистика». Для глибинного розуміння і засвоєння цих розділів, необхідною умовою є достатньо високий рівень математичної підготовки абітурієнтів, які приходять до ЗВО. Але, як показали результати ЗНО з математики 2021 року, 31,11% абітурієнтів не подолали поріг склав/не склав (у порівнянні: у минулому році цей відсоток склав 12,71%). Це вказує на те, що якість математичної підготовки у середній школі знижується. Для викладачів математичних дисциплін у ЗВО такі цифри можуть бути застереженням та визначати необхідність попереднього оцінювання рівня сформованості у студентів-першокурсників математичних знань та умінь. Діагностика прогалин у знаннях, труднощів, які мають студенти, особливостей мотивації дозволяє скорегувати зміст математичних дисциплін та організувати роботу першокурсників таким чином, щоб формування базової професійної компетентності майбутніх інженерів у процесі математичної підготовки відбувалось ефективно.

Таким чином, формування базової професійної компетентності майбутніх інженерів у процесі математичної підготовки є важливою педагогічною проблемою, яка потребує додаткових досліджень і пошуку нових ідей для її розв'язання.

Список використаної літератури

1. Гельфанова Д. Д. Формування професійно-математичної компетентності майбутніх інженерів-педагогів у процесі фахової підготовки: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Київ, 2013. 22 с.
2. Кучерук О. Я. Роль математичної підготовки у професійній підготовці ІТ-фахівців. URL: http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/2046/1/Роль%20математичної_підготовки_ІТ-фахівців.pdf

дготовки....pdf. (дата звернення: 20.10. 2021).

3. Мурашківська В. П, Казнадій С. П. Окремі аспекти формування професійної компетентності майбутніх інженерів-механіків у процесі математичної підготовки у ЗВО. Фізико-математична освіта (ФМО). 2018. № 4(18). С. 121–125.

4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 25.10. 2021).

5. Резнік С. М. Трансформація цінностей освіти в інформаційному суспільстві. Теорія і практика управління соціальними системами. 2015. № 4. С. 47–53.

ПЛАТОНОВА Катерина Анатоліївна

здобувач другого (бакалаврського) рівня вищої освіти
НТУ «ХП» (Україна, м. Харків);

ГУРА Тетяна Віталіївна

доцент кафедри ППУСС ім. акад. І.А. Зязюна, НТУ «ХП»,
к.пед.н., проф. (Україна, м. Харків)

Особливості процесу міжособистісної взаємодії військового керівника та підлеглого

Дослідники Я. В. Подоляк; М. І. Дьяченко, Л. О. Кандибович під міжособистісною взаємодією військовослужбовців розуміють направлений вплив військового керівника (начальника) на особистість військовослужбовця, військовий підрозділ чи певні соціально-психологічні процеси, які в них виникають, з ціллю змінення їх станів, придання визначених якостей, за допомогою яких рішення буде реалізованим, а намічена мета – досягненою. Взаємодія як соціально-психологічне явище це – процес впливу суб'єктів одне на одного, що взаємно обумовлене та опосередковане їхньою спільною діяльністю або спілкуванням [1].

Основні компоненти взаємодії: спонукальний (мотиваційно-цільовий обмін), когнітивний (комунікативний процес як взаємоінформування й перцептивний процес як взаємосприйняття, самооцінка й взаєморозуміння), регулятивний (поведінковий процес як зміна поведінки один одного) й емоційний процес (як формування симпатії чи антипатії). Ці процеси взаємодії розгортаються і здійснюються за допомогою певних психологічних механізмів та способів, дають певний ряд ефектів, у яких уособлюється та прослідковується багатогранність міжособистісної взаємодії.

Психологічним результатом міжособистісної взаємодії є встановлення нового рівня відносин між сторонами. Це може бути їхнє нарощування або ж руйнування, повне припинення. Часто постійні між суб'єктами взаємовідношення розглядаються лише як емоційні відносини. Виходячи з розуміння взаємовідносин як внутрішньої, особистісної основи взаємодії і запропонованої нами структури взаємодії, ми виділяємо в міжособистісних відносинах п'ять аспектів: спонукальний, комунікативний, перцептивний, емоційний і поведінковий. Основними закономірностями мотиваційно-цільової взаємодії командирів в проблемних міжособистісних ситуаціях є змагання їх цілей і мотивів. Воно виражається в тому, що намагання командира здійснити свої цілі, як зазвичай, перешкоджає задоволенню інтересів опонента,